

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobkyně

V. Ch., nar. X

bytem Y

zastoupena JUDr. Petrem Šádou, advokátem

se sídlem Bořice 65, 538 62 Bořice

proti

žalované

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců

se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 8. 2019, č. j. MV-106190-4/SO-2019,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně, státní příslušnice Ukrajiny, pobývá na území ČR od 1. 12. 2015; nejprve svůj pobyt zakládala na vízu k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, které jí

bylo uděleno podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Následně jí bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Důvodem k vydání těchto pobytových oprávnění bylo, že žalobkyně pochází z Krymu a tamní bezpečnostní a politická situace (zejména perzekuce ze strany ruského režimu) nedovolovala její návrat do této oblasti a současně bezpečnostní situace na Ukrajině nebyla stabilní.

2. Dne 30. 11. 2017 podala žalobkyně u Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, podle § 44a zákona o pobytu cizinců žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění s tím, že ruská okupace Krymu pokračuje a žalobkyně s ní nesouhlasí a rovněž odmítá ruské občanství. Z tohoto důvodu by tak pro ni návrat na Krym představoval nebezpečí. Ministerstvo vnitra tuto žádost rozhodnutím ze dne 18. 6. 2019, č. j. OAM-34268-22/DP-2017, podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zamítlo (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
3. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 28. 8. 2019, č. j. MV-106190-4/SO-2019, zamítla (dále jen „napadené rozhodnutí“). Své rozhodnutí odůvodnila zejména tím, že dlouhodobý pobyt za účelem strpění je zcela specifický typ pobytového oprávnění, které se uděluje pouze ze zákonem stanovených důvodů a nemá primárně nahrazovat jiné typy pobytových oprávnění. Podle § 43 ve spojení s § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců má být dlouhodobý pobyt za účelem strpění udělen (prodloužen) pouze takovému cizinci, kterému ve vycestování brání překážka na jeho vůli nezávislá. Taková překážka přitom musí fyzicky či fakticky bránit cizinci v opuštění území. Jedná se přitom o dočasné opatření. Situace na Ukrajině nyní již nebrání vycestování žalobkyně zpět na Ukrajinu; společenské nebo ekonomické obtíže nemohou být důvodem pro další strpění jejího pobytu na území. Žalovaná rovněž s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, konstatovala, že žalobkyně neprokázala konkrétní individuální skutečnosti, které by jí bránily v návratu na Ukrajinu. Žalovaná upozornila na možnost tzv. vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny, která je Evropskou unií (kromě doněcké a luhanské oblasti a území poloostrova Krym) považována za bezpečnou zemi (to ostatně potvrdil i Nejvyšší správní soud např. v usnesení ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017-27); skutečnost, že na části jejího území, na Krymu, je situace jiná, nebrání žalobkyni, aby se usídlila v jiné části své vlasti.
4. Žalobkyně napadla shora uvedené rozhodnutí žalované dne 17. 9. 2019 žalobou.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

5. Žalobkyně proti napadenému rozhodnutí namítá zaprvé, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, neboť dostatečně nezkoumaly okolnosti, které brání žalobkyni ve vycestování z ČR. V rozporu se zásadou materiální pravdy (viz § 3 správního řádu) dostatečně nezohlednily nebezpečí, které žalobkyni hrozí v případě návratu na Krym, a také nemožnost tzv. vnitřního přesídlení. Od r. 2014 se přitom povaha ani intenzita nebezpečí, které by jí při návratu na Krym hrozilo, nezměnilo (naopak je v současnosti možná ještě větší). Správní orgány se tak např. vůbec nevypořádaly s rezolucí Valného

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

shromáždění OSN ze dne 31. 10. 2018 k situaci v oblasti lidských práv v Autonomní republice Krym či zprávou Ministerstva zahraničí USA ze dne 13. 3. 2019, na které žalobkyně upozorňovala a které svědčí o stále neutěšené situaci na tomto území.

6. Žalobkyně dále spatřuje rozpor v tvrzení žalované, která na jednu stranu uvádí, že žalobkyně může svou situaci řešit prostřednictvím pobytového oprávnění jiného druhu, s tím, že žalobkyně žádost o takové povolení k pobytu již podala. Nicméně o této žádosti dosud nebylo rozhodnuto, přičemž oslyšeny byly i žádosti žalobkyně o učinění opatření proti nečinnosti.
7. Zadruhé žalobkyně namítá, že jejímu tzv. vnitřnímu přesídlení v rámci Ukrajiny brání následující překážky: neovládá ukrajinský jazyk, žádní příbuzní či známí mimo území Krymu. Ačkoliv má žalobkyně ukrajinské státní občanství, tak by pro ni povinnost usídlit se v jiné části Ukrajiny znamenala nutnost zakotvit ve zcela neznámém prostředí, v neznámém městě bez příbuzných či známých, bez znalosti jazyka, bez zaměstnání. Naopak na území ČR má žalobkyně jak rodinu a známe, tak zde má zajištěno ubytování a cítí se zde jako doma.
8. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 8. 10. 2019 zejména zopakovala argumentaci uvedenou již v napadeném rozhodnutí.

III.

Posouzení žaloby

9. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek. Městský soud zdůrazňuje, že přitom vycházel tak, jak mu nařizuje ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a nikoliv ke dni rozhodování soudu. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalovaná s takovým postupem vyslovila souhlas a žalobkyně na výzvu soudu podle § 51 s. ř. s. nijak nereagovala, je tedy dána fikce jejího souhlasu s takovým postupem.
10. Žaloba není důvodná.
11. Podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, *Ministerstvo udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území cizinci, kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5.*
12. Podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *[p]ovolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území uděluje ministerstvo na žádost cizince, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33, pokud pobyt cizince na území bude delší než 1 rok a trvají-li důvody, pro které bylo toto vízum uděleno.*
13. Městský soud ve vztahu k první žalobní námitce předně konstatuje, že žalovaná nebyla povinna se specificky zabývat aktuální politickou a bezpečnostní situací na Krymu, neboť žalobkyně jakožto státní příslušnice Ukrajiny měla možnost usídlit se v jiné její části; žalobkyně přitom v řízení před správními orgány ani v řízení před soudem neuvedla žádné objektivní skutečnosti, které by svědčily o tom, že se nemohla usídlit v jiné části Ukrajiny (např. že by tomu bránily ukrajinské úřady), k tomu viz níže.
14. Pokud jde o samotnou situaci na Ukrajině, nutno zopakovat, že soud na ni nahlíží ke dni rozhodování žalované, která v roce 2019 konstatovala, že na rozdíl od situace v r. 2014, již na ostatním území Ukrajiny nebyly náznaky toho, že by hrozil válečný konflikt, a bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

tedy v té době obecně možné tzv. vnitřní přesídlení. Tyto závěry byly zopakovány i Nejvyšším správním soudem, např. v žalované uváděném usnesení ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017-27. V něm konstatoval následující: *„K samotné bezpečnostní situaci pak Nejvyšší správní soud připomíná, že ačkoli je stěžovatel původem z východní Ukrajiny, tj. z té části země, kde se vnitřní konflikt geograficky ustálil, jeho intenzita výrazně kolísá a nelze ho hodnotit jako tzv. totální konflikt vykazující vůči stěžovateli konkrétní individualizované nebezpečí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2016, č. j. 6 Azs 155/2016 – 33, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24, ze dne 30. 8. 2017, č. j. 2 Azs 226/2017 – 31, nebo ze dne 17. 8. 2017, č. j. 10 Azs 112/2017 – 42, ze dne 29. 11. 2017, č. j. 2 Azs 363/2017 – 35, ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 – 27 atp.). (...) Je zde tedy reálná, přiměřená, rozumná a smysluplná možnost vnitřního přesídlení, kterou stěžovatel nijak konkrétně nevyvrátil (k podmínkám aplikace možnosti vnitřního přesídlení srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, publ. pod č. 1551/2008 Sb. NSS, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74). Obdobně tentýž soud v usnesení ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 115/2018-34, uvedl následující: „Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“*

15. Hodnocení bezpečnostní situace na Ukrajině (s výjimkou zmiňovaných oblastí, které nejsou pod kontrolou ukrajinské vlády) přitom žalobkyně nijak nezpochybnila; její argumentace – jak bylo uvedeno výše – se týkala toliko bezpečnostní situace na Krymu; ta ale sama o sobě pro posouzení její žádosti nebyla relevantní.
16. Žalovaná vzhledem ke svému závěru o tom, že s ohledem na bezpečnostní situaci na Ukrajině a možnost tzv. vnitřního přesídlení zcela případně upozornila na skutečnost, že ačkoliv žalobkyni nemůže být prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění, tak může požádat o jiný typ pobytového oprávnění. Dále upozornila, že se tak již stalo, ačkoliv o této žádosti nebylo dosud rozhodnuto. Tato skutečnost nicméně nemůže mít žádný vliv na posouzení projednávané žádosti (o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění); nejedná se totiž o zákonné kritérium, které by mělo být posuzováno v tomto řízení; jedná se pouze o další možnost žalobkyně, jak setrvat v ČR. Konečně, pokud byla žalobkyně nespokojená s rychlostí řízení o její další žádosti, potom mohla využít procesní nástroje ochrany proti nečinnosti, v posledku i žalobu podle § 79 s. ř. s.
17. Pokud jde o druhou žalobní námitku, tedy o možnost tzv. vnitřního přesídlení, tak se městský soud plně ztotožňuje s žalovanou v tom, že skutečnost, že žalobkyně nemá jinde na Ukrajině (mimo území Krymu) žádné sociální či ekonomické vazby, není z hlediska posouzení možnosti vnitřního přesídlení nijak relevantní. Je nutné zdůraznit, že žalobkyně je státní příslušnicí Ukrajiny, současně se ale dovolává práva strpění jejího pobytu na území ČR z důvodu, že se nemůže vrátit tam, odkud pochází (na Krym). V takovém případě je ale třeba zdůraznit, že dostatečnou ochranu jí poskytuje právě její státoobčanský vztah k Ukrajině, z něhož vyplývá možnost usídlit se v jiné její části. Subjektivní obtíže, které s tím mohou být spojeny, na věci nic nemění; konečně jedná se o obdobné obtíže, které musí překonávat v souvislosti se svým pobytem v ČR. Podstatné je, že se v řízení neprokázalo, konečně žalobkyně nic v tomto ohledu ani netvrdila, že by jí na území

Ukrajiny hrozilo jakékoliv nebezpečí. Žalobkyně byla srozuměna s tím, že její pobytové oprávnění (dlouhodobý pobyt za účelem strpění) má jen dočasný charakter a že na něj má nárok jen po dobu, kdy nebude – z důvodu bezpečnostní situace – objektivně možný její návrat do vlasti, jak vyplývá z § 33 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 43 zákona o pobytu cizinců.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Vzhledem k tomu, že městský soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. dle úspěchu ve věci. Žalované, která měla ve věci plný úspěch, však nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 24. února 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.